

האדמו"ר מהאלמין
רבי שלום יהודה גראס שליט"א
חיבר למעלה מאלף ספרים על כל מקצועות התורה

בשביל ללמוד זוהר וקבלה צריך קדושה

אור הזוהר 166 * תמוז תשע"ג

מפעל הזוהר העולמי טל: 0527651911

ספר

סוד התיקון האחרון

(סוד הניתוק מהערב רב)

על פי הזוהר הקדוש

פתיחה

ברוך ה' אלקי ישראל המוכתר בכתר עליון מתפילתן של ישראל ושירתן (עי' חגיגה יג: ובתוס' ומהרש"א שם) אשר ברא את העולם בחכמה, מתוך התבוננות בתורה, כדי להיטיב מטובו יתברך שמו לזולתו, וחסדו גבר עלינו ובחר בנו מכל עם, וקרבתו לעבודתו, ונתן לנו תורת אמת להורות לנו את הדרך נלך בה, ואת המעשה אשר נעשה, כדי להגיע לשלימות הנפש, ונזכה בזה לרב טוב הצפון לצדיקים. להתענג עליו ולהנות מזיו שכינתו, והארת פניו לנצח נצחים בהוד והדר ואזי יכירו הכל יסוד מלכותו.

ישמחו השמים ותגל הארץ, כאשר בני אדם עושים רצונו של מקום, ויאמרו בגויים כי ה' מלך, כי קיימו וקבלו כולם, את עול מלכותו יתברך.

ישמחו הנפשות ויגילו הגופות, בהגלות נגלות, אור יקרות, אמרות טהורות, חקוקים, וחצובים ממקור קדוש, תורתנו הקדושה, וחכמיה שבכל הדורות, שהגיענו לעת הזאת. להגיש לציבור שוחרי ואוהבי תורה, אוצר בלום, מלא כל טוב, מאות מאמרי חז"ל, וספרי קודש, שנלקטו ליקוטי בתר ליקוטי, דיבורים קדושים ונפלאים, התעוררות בענין התשובה ואמונה, ועניני יראת שמים, שאין איש שם על לב, לעבדה ולשמרה, והעלינו את המאמרים האלו על ספר, למען יעמדו ימים רבים, ולמען יאירו לדורות הבאים את אורחותיהם.

בריאת העולם לדעת את האמת שהוא הבורא יתברך

ויתבונן: לשם מה השי"ת ברא את העולם?

וישיב אל לבו: בשביל שבני אדם ידעו את האמת. ומהי האמת? השי"ת הוא האמת, כמו שנאמר: "וה' אלקים אמת" (ירמיהו י) - הוא לבדו האמת, ואין לאחר אמת כאמיתו. והוא שהתורה אומרת "אין עוד מלבדו" (דברים ד, לה) כלומר, אין שם מצוי אמת מלבדו כמותו (רמב"ם פ"א מהל' יסודי התורה).

וכמו שאמרו בזוהר הקדוש (ברעיא מהימנא בא מב:): שה' יתברך ברא את העולם "בגין בגין דישתמודעון ליה" - בכדי שיכירו אותו בריותו.

עיקר העבודה ענוה ויראת ה'

ובאמת גם מי שהוא תלמיד חכם, ולמדן גדול, ומתמיד בלימודו, מכל מקום לא נמצא בו שיעשה תשובה בכל יום, ועל ידי זה יגיע ליראת שמים, ואהבת השם כראוי באמת, ושיהיה דבוק באמת בהשם יתברך ובעבודתו, או שיתקן אפילו מדה אחת בשלימות, על פי התורה.

וכמה פעמים רואים למדן שעוסק בתורה יומם ולילה, ומתמיד בה בתשוקה רבה, והולך מחיל אל חיל, מתורה לתפלה, ומתפלה לתורה בהתלהבות, ומכל מקום לא זכה להארת התורה והעבודה האמיתית, כי לפעמים מרוב למדנותו של התלמיד חכם, קל בעיניו לבטל אנשים אחרים, ואינו משים אל לבו עיקר העבודה, שהוא ענוה ויראת ה', ולכאורה מאין בא לו זאת, הלא הוא למדן ועובד ה', ונראה שחפצו לקיים את התורה, והרי וודאי למד ויודע עונש וגנות כל עושה אלה. אך התשובה על זה הוא, משום שמסתפק בידיעתו וזכרונו על דברים אלו רק בכלל הלימוד, ואינו עוסק בפרטיות להזכיר עצמו תמיד, ולעורר נפשו ונשמתו על ענין התשובה, ולעסוק בספרי מוסר, ולהתבונן על יראת שמים האמיתית, ועל תיקון המדות.

על ידי הלימוד יכול לבוא לגאווה אם אינו עוסק

בתשובה תדיר

לכן אף שלמד תורה הרבה, עם כל זה לא נחקקו הדברים בלבו, לזכור וליזהר בהם תמיד. ולכן נתפשטה הגאווה, ונתמעט האמת, כי כל אשר יתמיד האדם בפשט ופולפול התורה, בלי התעסקות בעבודות תשובה על העבירות, וחושב שעל ידי זה יגיע ליראת שמים ותיקון המדות, ודאי יש בו גאווה ומדות פחותות, יותר משאר אדם, כי מרוב לימודו לבו מתנשא עליו, ועל ידי זה בא לידי קלקול יותר מלתיקון.

הלומד לשמה פירושו שמביא לידי מעשה זוכה לדברים הרבה

ומשנה שלימה שנינו (אבות פרק ו'), רבי מאיר אומר, כל העוסק בתורה לשמה זוכה לדברים הרבה וכו', אוהב את המקום, אוהב את הבריות וכו', ומלבשתו ענוה ויראה, ומכשרתו להיות צדיק חסיד ישר ונאמן, ומרחקו מן החטא ומקרבתו לידי זכות וכו', והוה צנוע וארך רוח ומוחל על עלבונו.

רואים מזה, שלימוד התורה כשהיא לשמה, מביאה את האדם לידי אהבת ויראת השם יתברך, ולכל מעלות ומדות טובות, אבל הרי צריך להיות לשמה. ובכלל לימוד התורה לשמה הוא שיביא הלימוד לידי מעשה, בעניני המדות והמעשים, על ידי עבודות הפרטיות, ואז גם הלימוד בעצמו מזכך את האדם ומקדשו, ומסייעו הרבה לתקן המדות. אבל אם עוסק בלימוד גרידא בלי עבודה פרטית על יראת שמים ותיקון המדות, לא יבוא למעלות אלו, ואף אם יתעורר לפעמים ליראת שמים ותיקון המדות, אחר כך יתקרר מזה וישכח מכל אלה. ולכן צריך תמיד התעוררות חדש, ליראה ולאהבה את השם יתברך, ולתקן המדות, שהוא יסוד כל עבודת האדם בעולם הזה.

ה"שבט מוסר" עשה אותי ליהודי

וידוע מה שאמר רבן של ישראל החתם סופר זכותו יגן עלינו, שכאשר נזדמן לו יום אחד שאינו עוסק בספרי מוסר, הוא מתקרר מעבודת השם יתברך. וכן ידוע מהגאון הקדוש רבי הלל מקאלאמי זצ"ל שאמר על עצמו: "השבט מוסר עשה אותי ליהודי". הוא היה אומר, מי שאינו עוסק בספרי מוסר, אינו יכול להיות יהודי.

והעיקר שלא ישכח אפילו רגע אחת מעבודת השם יתברך

ובספר פתגמין קדישין הביא בשם הרב הקדוש רבי אהרן מזיטומיר זצ"ל בעל מחבר ספר תולדות אהרן, שאמר בזה הלשון: ועיקר שלא ישכח אפילו רגע אחת מעבודת השם יתברך, ויעשה לעצמו סימנים בביתו, שיזכיר לו יראת השם כל אחד ואחד לפי שכלו, וכן שיזכור להנצל מגאווה וכעס ושקר ושאר עבירות ולא יסמוך על עצמו, עיין שם.

להתחזק באמונה בבורא העולם יתברך ויתעלה

ובגלל כן לקחנו על שכמנו לסדר ספר זה על ענייני תשובה ואמונה בשכר ועונש, וגלגולי נשמות, והשאר הנפש, ועובדות הקשורים בעולם של הרוח והנשמה, התגלות הנשמות בעולם הזה, הגלגולים, חיי הנצח בעולם שכולו טוב, הקשר ותיקון הנשמות בעולם הזה, ענייני יראת שמים, והכל למטרה אחת - לחזק את האמונה בבורא העולם יתברך ויתעלה.

מתי יבנה בית המקדש

כולנו שואלים מתי משיח בן דוד כבר יגיע? כמה עוד אנו צריכים להמתין עליו? מתי כבר יבנה בית המקדש, מתי יופיע מלכנו בראשינו, ויבנה לנו את בית מקדשינו, מתי תמלוך בציון שאנו שואלים בכל שבת בתפילת שחרית, ואנו מוסיפים כי מחכים אנחנו לך, מתי כבר נזכה לשמוע מפי הקדוש ברוך

הוא את המילים "הן גאלתי אתכם אחרית כראשית להיות לכם לאלקים", חיכינו בפורים ולא הגיע. חיכינו בפסח ולא הגיע, היינו בטוחים שראש השנה, יום כיפור, סוכות, הושענה רבא, בטח יגיע. הרי חיכינו לפני שנה שיגיע כי זה מוצאי שביעית, שכתוב "במוצאי שביעית בן דוד בא" [סנהדרין צז. ומגילה יז:]. סחבנו את מוצאי שביעית עד הושענה רבא, וגם לא הגיע. ועכשיו אנחנו מתקרבים עוד פעם לימים הנוראים שהרי תמוז ראשי תבות זמני תשובה ממשמשים ובאים, ועדין משיח בן יוסף ומשיח בן דוד לא התגלו לנו.

אנו מעכבים את הגאולה

איזה יאוש, איזה סבל, איך אפשר להמשיך? אבל עיכוב הגאולה זה בגללנו, ואין לנו להתלונן אלא על עצמנו! [שמשיח יבוא היום "אם בקולו (של הקב"ה - רש"י) תשמעו" (סנהדרין צח.)].

שנאה כנגד ישראל וכנגד יראי ה'

העולם נהפך למקום מפחיד ומסוכן, האנטישמיות חוגגת בגדול בכל הארצות. ובארץ יש לנו אנטישמיות קשה ביותר של הערב רב שבשלטון, נגד היהודים האמיתיים, עם שנאה הרבה יותר גדולה כלפי היהודים מהגוי הרשע ביותר [גדולה השנאה ששונאים עמי הארץ את התלמידי חכמים יותר מהשנאה ששונאים העכו"ם את ישראל" (תנא דבי אליהו זוטא, פרק טז)].

מצב בטחוני וכלכלי קשים

והעולם מלא איומים של מלחמה. אלפי טילים מכוונים לארץ ישראל על ידי אויבינו הערבים, ואיומים של מלחמות גרעיניות בין ארצות אחרות. מצב כלכלי קשה ביותר בכל העולם והטבע גם מתקיף אותנו קשה.

אנו לא חיים בפחד

אבל הבלבול [וההסתר פנים] ממשיך. כי מצד אחד האיומים, המצבים הקשים, אסונות הטבע וכו'. ומצד שני לא מרגישים כלום. לא חיים בתחושה שאלפי טילים מכוונים אלינו, לא מרגישים טילים מתפוצצים עדיין. לא חיים בהרגשה שהבנקים והמוסדות הכלכליים עומדים ליפול עם כל החסכונות והפנסיה וכו' שלנו. אנו חיים כאילו כל הדברים האלה רחוקים מהמציאות שלנו. אמנם מידי פעם תופסים אונייה, או מטוס, או שיירה של משאיות המובילות טונות של טילים ונשק לאויבים שלנו. אך אלה תופסים כותרות במשך יום-יומיים והחיים זורמים הלאה. גם מפעלים ועסקים הפושטים רגל עם מאות מפורטים לעיתים קרובות בזמן האחרון, זוכים רק לכותרת זמנית בחדשות.

הפחד צריך להיות גדול יותר

אבל אנחנו יודעים בפנים שזה לא נכון. האמת היא שהעולם מסוכן ועומד להתפוצץ בעתיד הקרוב. והסכנות הממשיות לכל אדם בעולם הן גדולות מכל הסכנות שהיו בהיסטוריה. הפחד היה צריך להיות גדול ביותר, אבל אנחנו לא תמיד רואים את זה - או לא רוצים לראות את זה.

הרצון לשכוח מכל הסכנות ולחיות בשקט, שולט על רוב העולם. ולכן רוב האנשים נכנסים עמוק לתוך

העולם הזה, מלחמה נגד תרבות יוון הרשעה. אבל היום הבלבול כל כך גדול, שהאדם לא מוצא את האמת [וזה מסימני של הדור שכן דוד בא (סנהדרין צא)].

כאשר מתתיהו כהן גדול, האבא של החשמונאים, הרג לפני כולם יהודי שהקריב חזיר על המזבח, ומעשה זה הביא את המצב להיות ברור לכל מאמין. נהייתה בהירות, ללא ספק, איפה הטוב ואיפה הרע.

זה מה שחסר לנו היום: אין לנו כהן גדול שיעשה מעשה החלטי כמו מתתיהו, ולכן אנחנו לרוב מבולבלים מאד [בין טוב לרע].

היהודים מתחילים להרגיש שהקרקע בוערת מתחתם

אך בעתיד הקרוב ביותר, יהיו מלחמות גדולות, והכל יהיה ברור. המלחמה הרוחנית כבר התחילה מזמן, וההתחלה של המלחמה הסופית העולמית כבר מורגשת היטב. באמריקה ובאירופה האנטישמיות כבר חוגגת. היהודים שתמיד הרגישו כל כך נוח במקומם, מתחילים להרגיש שהקרקע בוערת מתחתם. ובכל העולם אנטישמיות גדולה, ויהודי ששכח שהוא יהודי מקבל תזכורת עכשיו שהוא יהודי - אם הוא רוצה או לא.

כל הרע נמחק

ה' יביא על העולם הרס עצום [והיה בכל הארץ נאם ה' פי שנים בה יכרתו יגעו] (זכריה יג), ויהיה ברור שרק ריבוננו של עולם שולט [שגילוי יחוד ה' זה מטרת הבריאה "ודבר זה נזכר פעמים אין מספר בדברי הנביאים (דעת תבונות לד, וע"ש ביאור כל הענין)], והוא עושה את המלחמות עבור הכמות הקטנה של היהודים האמיתיים, כדי שיראו כל יושבי תבל איך מן השמים כל הרע בעולם נימחק.

אין עוד מלבדו

אז לא יהיה ספק ליהודים, ולכמה חסידי אומות העולם, שיש לנו ריבוננו של עולם שברא את הכל ואין עוד מלבדו [ראה בדע"ת שם הרבה פסוקים על זה]. המשיח יתגלה, ובית המקדש השלישי ירד מן השמים [ראה תיקוני זהר כז]. ושוב נקריב קורבנות [רמב"ם, מלכים פ"א ה"א].

יהיה ברור ללא בלבול

הכל יהיה ברור בלי ספק, והקב"ה יחזיר אותנו למצב של אדם הראשון לפני החטא, ונקבל את השבת [אלף השביעי] בטהרה ובשלמות בעז"ה [ראה כללים ראשונים אות ט'].

הקב"ה יחזיר אותנו למצב של אדם הראשון לפני החטא ונקבל את השבת [אלף השביעי] במהרה ובשלמות

בזאת יבוא אהרן אל הקודש: ראשי תיבות ברית זוהר אמזנה תפילה

בו יבואר הענין, שהתורה והתפילה אינם רצויים כי אם אחר התשובה, ולא די שאינם רצויים אלא שנענש עליהם, על התורה ועל התפילה ועל המעשים טובים שעשה קודם התשובה, כי נתן בח אל החיצונים במבואר ב"דע"א מהימנא" ובכתבי האר"י זלה"ה וב"חסד לאברהם", ובו יתבאר, שראשית התשובה שידע מה שחטא, ובאור מה שאמר הנתוב: "נחפשה דרכינו ונחקרה ונשובה אל ה'" - בב' לשונות: "חפוש וחקוד", ובאור מה שאמר רבא: "אם רואה אדם שיסודים באים עליו יפשפש במעשיו".

שאמר הכתוב: "ולרשע אמר אלוקים מה לך לספר חוקי", וכתב ה"ראשית חכמה" פ"ב משער התשובה וזה לשונו: ולזה כיוון ר' יהודה בר אלעאי באומר: אשרי מי שעמלו בתורה ועשה נחת רוח ליוצרו - פירוש, שהעוסק בה מנוקה מחטא ועוון, שאז

הצעצועים שלהם [עגל הזהב והבלי עולם הזה, שזה התרבות של היוונים], של הגשמיות, כדי לשכוח על ידי ההנאה מהצעצועים את המציאות הקשה [ויקרא א-דני יקוק צבקות ביום ההוא לבכי ולמספד ולקרחה ולחגור שק - והנה ששון ושמחה הרוג בקר ושחוט צאן, אכול בשר ושתות יין... ונגלה באזני ה' צבקות אם יכופר העוון הזה לכם עד תמותון" (ישעיה כב)].

מלחמה רוחנית וגשמית

שאלה: אומרים שמלחמת גוג ומגוג היא מלחמה רוחנית על האמונה (ראה בספר אור יחזקאל).

תשובה: נכון. אבל אין מקרא יוצא מדי פשוטו, ותהיה גם כן מלחמה גדולה שבה 2\3 מהעולם ילכו כנזכר בזכריה (ג') יצרפו ויתבררו ויתלבנו

נקריב את עצמנו ונעשה מעשים טובים

אם אנחנו רוצים להביא משיח מהר [שזה תלוי בנו כנ"ל], גם אנחנו צריכים להקריב את עצמנו, ולעשות מעשים כדי להבטיח את העתיד של היהודים המאמינים. כדי שילמדו תורה כמו שצריך [כמבואר בספר דרך ה' ח"ד פ"ב, וראה ב"ח שולחן ערוך או"ח סימן מז שאופן לימוד התורה של היום גורם סילוק השכינה וחורבן העולם רח"ל], ויחיו חיים של יהודים אמיתיים [בלי עגל הזהב והבלי עולם הזה וראה בהמשך].

המתיוונים שבתוכנו

כי אפילו בתוך העולם הסגור של החרדים ביותר, נכנסה התרבות היוונית ההלניסטית [עגל הזהב] לתוך לבם של לא מעט חרדים. והמתיוונים החרדיים עדיין לבושים עם פאות, זקן וציצות, מעיל ארוך ושחור ולפעמים פסים [מעיל ירושלמי, "קפטן"], ולא מכירים שהם מתיוונים.

אינם רואים אותם

זה ההבדל: בזמן המכבים, ראו ברור מי הם המתיוונים. אבל היום, לא תמיד זה מתגלה בחיצוניות, בלבוש. אדם יכול להראות כלפי חוץ כמו יהודי מאמין "קיצוני", ובצינעה הוא יכול לעשות כל מיני דברים שאדם ירא ה' אינו עושה, יכול להיות להם נשים שלא לבושות בצניעות, שעסוקות עם כל מיני דברים שטחיים וטיפשיים - ועדיין הם נחשבים כאילו לחרדים ביותר.

בלבול נורא

בזמן המכבים, היהודים הקריבו את עצמם [על המשך קיום העבודה כנ"ל]. ברחו למערות עם המשפחות שלהם, ונלחמו נגד

מי שהוא מלא סרחון צואת עוונותיו אין תורתו

נחת רוח לבוראו

צריך תשובה תחילה קודם תורה ותפילה, כי אם לא שב כראוי אין תורתו רצויה ומקובלת לפני הקדוש ברוך הוא, כמו

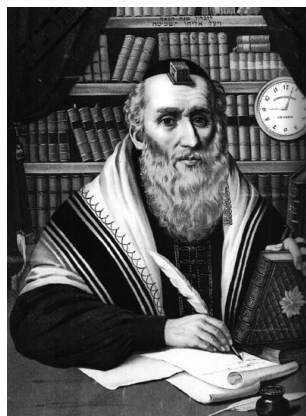
דחב בדינא, כמו שאמרו: "הודע ירושלים את תעבותיה", וקשה הלא כתוב: "ומשלם לשונאיו אל פניו להאבידו" - פרש רש"י, דמשלם טובה לרשעים בעולם הזה להאבידו מעולם הבא, ועל כן מתרץ, דהפסוק מיירי בחטאים הידועים לו ואין צריך פשפוש. הגמרא והזוהר מיירי בחטאים, שהוא דש אותם בעקביו ואין מחזיק אותם כחטא, כי אם אחר פשפוש, לזה שולח הקדוש ברוך הוא יסורים, כדי שיפשפש במעשיו, וגם יש לומר דהפסוק מיירי שאם שלח עליו יסורים, אף על פי כן אינו מפשפש במעשיו, כמו שכתב הזוהר ז"ל: "כי את אשר יאהב ה' יוכיח" - קודשא בריך הוא אוכח ליה לבר נש ברחימא אי יקבל יאות ואי לאו שארי ולא אוכח לה וישבוק ליה ויעביד רעותיה, ובענין דש בעקביו כתב השל"ה, שיש ב' סוגים: האחד מה שאמרו, עבר עבירה ושנה בה נעשה לו כהיתר, כגון: לשון הרע ואבק גזל וריבית ורבות כהנה וכהנה, אף על פי שידע מחומר איסורם, מה שאין כן אותם שהם מסוג הב', מחמת חסרון ידיעה מצוה זו או חומר עבירה זו. הנה אותם שהם מסוג א' ימצא בחפוש קל, כי יודע מחומר איסורם, מה שאין כן אותם שהם מסוג ב' צריך חקירה עליהם על ידי לימוד התורה לידע מחומר איסורם. זה שאמרו תחילה "נחפשה דרכינו" - רצונו לומר, מה שדרכנו בעקביו והורגלנו בהם והם מסוג הא', ואם לא ימצא בחפוש קל אזי "ונחקרה" - על ידי חקור רב לידע אותם החטאים ולמצוא אותם, ואחר כך "ונשובה אל ה'" - ולהתחרט עליהם, ואלה הם דברי הגמרא: אמר רבא: אם רואה אדם, שיסורים באים עליו, והם על כרחך בשביל אותם החטאים שאדם דש בעקביו - יפשפש במעשיו, דהיינו - באותם חטאים שהוא רגיל בהם, אף על פי שידע מחומר איסורם. פשפש ומצא יעשה תשובה; פשפש ולא מצא - יתלה מה שלא מצא בביטול תורה, רצונו לומר - על שלא למד ואינו יודע מחומר איסורם וצריך ללמוד ולחקור עליהם, וכאשר יתודע לו יעשה עליהם תשובה, ואם תלה ולא מצא גם אחר החקור על ידי הלימוד, אז בידוע שהם יסורים של אהבה.

איך החלפתי עולם בתענוגים נצחיים על עולם חושך

וידוע מכתב ההתעוררות מכתבי הגאון הצדיק המפורסם רבי שלמה בלאך זצ"ל, שהיה תלמיד החפץ חיים זצ"ל, שכתב בשם הגר"א זי"ע (וכן כתב הגר"א בעצמו במכתבו הידוע שכתב לזוגתו ולמשפחתו מארץ ישראל), וזה לשונו:

במדרש רבה (בראשית פ"כ) ד' תשוקות הן וכו', ואמר הגר"א זצוק"ל יש עוד תשוקה אשר אין בכח איש לצייר

ולשער חֲזָקָה וּגְדֻלָּה בעת שמוליכין את האדם מביתו לקברו ואז תפקחנה כל חושיו ורואה מה שלא יכול לראות בימי חיותו, ומראין לו עונשי הגיהנם ותענוגי הגן עדן, ורואה איך כילה ימיו בהבל, וכל כספו וזהבו אשר עמל עליהם הם לצנינים ולחוחים בעיניו, כי בעבורם קנה לנפשו עונשי הגיהנם, וגם הפסיד תענוגי הגן עדן, ויתבונן אז בשכלו הזך

המלך משתעשע בו ובתורתו, אבל מי שהוא מלא סרחון צואת עוונותיו אין תורתו נחת רוח לבוראו. הטעם הוא, כי בעסק התורה האדם ממשיך השכינה עליו, ובהיותו נקי מחטא מצאה השכינה כסא ומושב שבו תשב ותנוח, כאדם היושב בכסא המתוקן כראוי, שהכסא הוא נחת רוח לו - כן התורה הנקיה היא כסא מתוקן לשכינה שתשרה בו, אבל בהיות האדם מלוכלך בכתמי עוונותיו אין התורה שורה בו, כי אין בו כסא לשרות, לא התורה ולא השכינה, כי כל קוץ מכאוב וממאיר ליושב על הכסא, לכן קודם כל ירחץ צואת עוונותיו בתשובה כראוי, ורק לאחר מכן יעסוק בתורה, ויקח דמיון מהדין הפשוט בגמרא: במקום שיש ריח רע אסור לעסוק שם בתורה ובתפילה, וכידוע, שהעוונות נקראו "צואה", כמו שכתוב: "אם רחץ ה' את צואת בנות ציון", ולכן כל הקדושים העליונים מתרחקים ממנו אף בעוסקו בתורה.

ומצינו שלא עמדה תורה לדואג ולאחיתופל, כי שניהם - אין להם חלק לעולם הבא, אף על פי שהיו דורשים כמה מאות הלכות במגדל פורח באויר, ועיקר התשובה מביא לידי תורה ומעשים, עד כאן לשונו.

כל המעשים שאדם עושה והוא רשע מוסיף כח בקליפה והוא נענש על לימודו

יותר מכך אמרו, איתא ברעיא מהימנא וכן בכתבי האר"י זלה"ה ובחה"ל: כל המעשים שהאדם עושה והתורה שהוא לומד והוא רשע, לא די שאינו מוסיף כח ואומץ בקדושה, אלא אף גם מוסיף כח בקליפה, ונענש על לימודו, כי מאחר שהרשע נמצא תוך הקליפה הוא משפיע אל הקליפה, וגם אם לא שב כראוי אין תפילתו רצויה, וכמו שכתוב בגמרא: אמר אב"י בתעניתא עד פלגי יומא מעיינו במילי דמתא ומפלגי דיומא ריבעא דיומא קרי ומפטרין ורבעא דיומא בעי רחמי ואיפך אנא לא ס"ד וכו'. גם כתב בספר "חרדים" בשם ר' סעדיה גאון: בשביל ז' דברים אין תפילת האדם נשמעת ואחד מהם, אשר גברו עוונותיו ולא עשה תשובה שנאמר: "עוונותיכם מבדילים ביניכם".

קצת דברים המביאים אל התשובה, ושלא ינצל מהדין הגדול והנורא כי אם על ידי תשובה

וקודם שנבאר דרכי התשובה איכותה ומהותה נביא תחילה מעט מן הדברים המביאים אל התשובה.

בספרי מביא ז' דברים ואחת מהם, שידע רוע מעשיו וחטאיו, וידע שלא ינצל מדין הגדול והנורא, כי אם על ידי תשובה, כמו שכתוב: "כי אחרי שובי שובי נחמתי ואחרי הודעי ספקתי על ירך", דאם לא כן שמא יחשוב שמה שעשה אינו חטא, וכן אמר ירמיה, עליו השלום: "נחפשה דרכינו ונחקרה ונשובה אל ה'" - הרי מבואר, שקודם שיעשה תשובה צריך תחילה פשפוש מעשים וחקירה עליהם, כדי שידע על מה יעשה תשובה, ומה שאמרו ב' לשונות: "חפוש וחקור", נקדים מה שאמר רבא בגמרא: אם ראה אדם שיסורים באים עליו - יפשפש במעשיו. משמע, שהקדוש ברוך הוא שולח יסורים לחוטא, כדי שיעשה תשובה, וכן אמרו בגמרא: אין יסורים בלא עוון, וכן הוא בזוהר, מה שאמרו: או הודע אליו חטאתו או ידע מבע"ל ליה, אלא קודשא בריך הוא פקיד ליה לאודעי לבר נש חובה

מצוה ושמוחה לפני הקב"ה שיתגלה החכמה הזאת כי בזכותה יבא משיח

ומה שכתוב בזוהר עונש על המגלה חכמה הזאת הכל היו לאותן הדורות אבל בדורות הללו כתב ה"ר חיים וויטאל מצוה ושמוחה לפני הקב"ה שיתגלה החכמה הזאת כי בזכותה יבא משיח וח"ו לומר שיש סכנה בדבר, אך מי שיש טינא בלבו ואפקורסת נזרקה בו לזה הוא סמא דמותא כמו שקרה לכת הידוע (כת הש"צ ימ"ש) שנתפקרו ויצאו מן הדת ודרשו דרשות של דופי בזוהר הקדוש הואיל ונתפקרו תחלה וזה קרה גם כן לצדוקים וביסותים שפקרו הואיל ששמעו מרבים אל תהיו כעבדים המשמשין את הרב על מנת לקבל פרס ועל זה אמרו למשמאילים בה סמא דמותא.

אין שום לימוד שיביא יראת אלקים כמו לימוד הזוהר אבל מי שלבו תמים עם השם הוא סמא דחייא להחיות את נפשו כי אין שום לימוד שיביא יראת אלקים בלבו כמו לימוד הזוהר בראותו גודל העונשים ועד היכן מגיע פגם של עבירה כמו שהאריך במאמרי החסיד בעל ראשית חכמה והמשכיל ישיג בלימודו יראה הרוממות יראה בושת שיכיר גדולת יוצר בראשית מרוב העולמות והיכולות ומלאכים הנזכרים בזוהר הקדוש וזהו תכלית בריאת האדם להכיר את בוראו כהלשון הזוהר בגין לאישתמודע ליה. עכ"ל

ועתה בעוונותינו הרבים איבדנו את דרך האמונה, האהבה, הדביקות, הקדושה, והתשובה. שכל כך חסרים לנו בדור זה בשל שנמנעים אנחנו מלימוד הזוהר הקדוש כמו שכתב רבינו הרמח"ל זה לשונו: זהו הטעם שרשב"י צווה כל כך על זה, וקורא לעוסקים בפשט התורה, שהם ישנים בתרדמה, כי אינם פוקחים עיניהם כלל לראות באהבה שהקב"ה אוהב אותם, כאילו הם ח"ו כפויי טובה אליו. ועוד, שאינם רואים ואינם יודעים דרך הקדושה כלל, ואת הדבקות בו יתברך.

והרי התורה מצוה ואומר "ובו תדבק" (דברים י, כ). ואף על פי שפירשו על המתדבק בתלמיד חכם, אבל סוף סוף אין מקרא יוצא מידי פשוטו. והאמת, שצריכים ישראל לידבק בו ממש בדביקות גמור, לדעת דרכיו המיוחדים על פי קדושתו, וללכת בהם. והנה על כן אמרו: "שיר השירים – קדש קדשים" (שה"ש רבה, סוף הפתיחה). כי הוא מיוסד ממש על זה העניין, ומפרש האהבה הזאת, וכל ההשתדלות שמשתדל הקב"ה להתדבק בקדושתו עם ישראל, שישראל צריכים להקביל כנגד זה תשוקה אליו יתברך, להתדבק בדביקות ממש.

והנה זה פרי הגלות בעוונותינו הרבים, ששכחו ישראל את הדרך הזה, ונשארו ישנים, משוקעים בתרדמתם, ואין שמים לבב לזאת. אבל תורה חוגרת שק על צרתה. והנה אנחנו במחשכים כמתי עולם, כעורים ממש המגששים קיר. לישרים לא נאווה ללכת בדרך הזה, אלא אדרבא לפקוח עיניים עיוורות, ולראות אהבת ה' ולדעת הקדושה ודרכיה, להתקדש בה ממש, עכ"ל (רמח"ל זיע"א, מאמר הויכות, עמוד צד).

עוד כתב הרמח"ל (תקט"ו תפילות, תפילה קע"ז): "ולפי שלא היו מתדבקים לפניך בדבקות באהבה, ולפי שלא היו מקבלים אמונת יחודך כסדר סודותיך שהודעת להם, היו כמו מכזבים בך שנאמר: "ובלשונם יכזבו לו" כל זה למה, לפי שעזבו אור

כמה תענוגי גן עדן הפסיד בעולם הזה, כי יפה שעה אחת בתשובה ומעשים טובים בעולם הזה מכל חיי העולם הבא, וכמה שעות היה בכל ימי חייו אשר הלכו בבטלה, אשר כל שעה ושעה היה יכול להרויח גן עדן בתענוגים נפלאים אשר עין לא ראתה, ומחמת גודל התשוקה אשר הוא רוצה להתעדן שם והוא אינו יכול להכנס שם מחמת שהוא מלוכלך בצואת עונותיו, הוא מרוצה להענש בגיהנם בענשים קשים ומרים רק שיבוא אחר כך לתענוגי הגן עדן, ואין בכח אדם לצייר גודל שבירת לבו וחרטתו, ואם יהיה לאדם בעולם הזה אחד מאלף אלפים חלק מהצער שיש לו שם בעולם הבא, היה מוכרח למות מחמת שלא היה יכול לסבול גודל הצער, רק בעולם הבא נותן לו הקדוש ברוך הוא כח שיוכל לסבול זה הצער, ואז גודל תשוקתו שיתן לו רשות לחזור לביתו ולעסוק בתורה ועבודה כל ימי חייו, וממרט שערות ראשו וקורע את בשרו ואומר אוי לי איך החלפתי עולם בתענוגים נצחיים על עולם חושך, והצער הזה קשה לו מכל יסורי גיהנם, עד כאן לשונו.

ויחשוב מהו רצון השי"ת ומה עושה כאן בעולם ולשם מה נברא? וזהו היסוד של כל היהדות. כמו שכתב החסיד הרמח"ל בפרק ראשון של מסילת ישרים בבאור כלל חובת האדם בעולמו.

לדעת מה חובתו בעולמו

ומנין ידע האדם את חובתו בעולמו ומה שחייב לבורא העולם ית"ש? זאת יעשה על ידי לימוד ספרי יראים, ובפרט מן הפרט בספר המאיר לארץ ולדרים – ספר הזוהר הקדוש כמו שכתב בספר "סור מרע ועשה טוב", וז"ל: "ותכלית הדברים, כשתדבק נפשך בספרי יראים, שתראה בכל עת חיובך לבורא כל עלמין, ובפרט בספר הזהר עיקרא דכולא, והוא ילהב לבך בשלהובא דאשא, ספר הזוהר הוא המפתח והוא הסוגר".

ואמנם בתחילה שהתפרסם הזוהר הקדוש בעולם, היו מתנגדים להדפיס הזוהר"ק בחושבם שלא ראוי להפיצו בישראל, אולם התברר שאין האמת כן, אלא מצוה לגלות את חכמת הזוהר וילמד אותו כל יהודי באשר הוא בקדושה וישיג בלימודו יראת הרוממות יראה של בושת שיכיר גדולת יוצר בראשית ויקיים את תכלית בריאתו ובזכותו תבוא הגאולה. כאשר כתב על זה בספר ויכוחא רבה להרב בנימן זאב מסלאנים והר" יוסף מנעמירוב זלה"ה וז"ל: "היו כתות שקטרגו ח"ו בהדפסת הזוהר וזוהר חדש וכבר התירו פירושם את הדבר ברוב ספרים אץ קץ ובראשם הגאון מו"ה יצחק דליטא"ש בפסק שלו שנדפס אצל הזוהר שהכה על קדקדם ובטל דעת המקטריגים", והביא מאמרי הזוהר שבדור האחרון קודם משיח תתגלה החכמה הזאת. וכתב וז"ל: "עת הזמיר הגיע דליזמר אינש כד יזיל באורחא סודות התורה לקיים ובלכתך בדרך כו'. כי לדברי הזוהר ספרו הוא המלאך הגואל אותנו ואפילו אם תטעה באיזה מקום אין שגגתך עולה זדון", עכ"ל. ולמה אינו נזכר כי בשעה שלומדים חלוקים שהוא יותר קשה שאף בחלוקים יש קליפה ופרי כו', ועיין בספרו שהאריך למעניתם בביטול דברי המקטרגים על לימוד הקבלה והגדול שבאחיו הרב מו"ה חיים וויטאל שכתב בספרו הקדוש עץ חיים, שמי שלא למד הנסתר הוא כגוף בלא נשמה ויצטרך לבא בגלגול לתיקון, ועיין ברמ"ז פ' קדושים שהאריך בזה שכתב משארז"ל אור התורה מחייה - דוקא הנסתר שנק' אור התורה.

כי הזוהר הוא רוחניות ובעולם הבא יהיה רק רוחניות. אז יהיה מצב של "יושבים ומזמרין לפני צור העולמים".

אבל הערב רב אוהבים וסוגדים לעגל הזהב, ולכן אין בהם אמונה.

בקרוב הם יכלו מן העולם, והעולם יהיה נקי ומלא קדושה וקרבת השם, בבית השלישי בקרוב.

בקרוב זה יגיע הפתעה גדולה - מי שיהיה עם האמונה והקדושה ויחזיק בזוהרא עילאה קדישא - ישמח על כל מה שקורה, מי ששקוע בהבלים - לא יתפוס מה קורה...

אין ברחובות שום קדושה, לכן מובן מאד שלא רוצים ללמוד זוהר, כי אי אפשר לרצות ללמוד זוהר בלי איזה שהוא ניצוץ של קדושה, רבינו הבעל הסולם זי"ע הזהיר שאם לא לומדים זוהר הכל ילך לקליפות. ובאמת במכונים לקבלה של... לומדים זוהר וקבלה בפריצות נוראה רח"ל וכידוע, אין שם קדושה, וההיפך יש - רחמנא ליצלן. ולכן אין לומדים זוהר הקדוש, וההיפך - בגלל שלא לומדים זוהר - אין קדושה.

סודות תורתך, שבהם "סוד ה' ליראיו, ובריתו להודיעם". וזה - "ולכם לא נכון עמו ולא נאמנו בבריתו".

שורש הרע והצרות: "עגל הזהב"

דבר ידוע הוא כי התגברות התאוה על השכל הוא השורש של כל חטא, והגורם של כל מדה מגונה וכי מעולם לא נטו בני ישראל אל תאוות העולם הזה אלא אחרי שנטו מהתורה, ואחרי שהיצר פיתה אותם לא לדאוג למען טובתם בעולם הבא...

להחליף עולם קיים בעולם עובר...

וככל שהם התקרבו יותר אל תאוות העולם הזה הם התרחקו יותר מאור האמת... עד שהדרך הרע של שכלם נעשה בעיניהם הדרך הטוב...

עושים את בטנם לאלהיהם,
ואת הלבשתם לתורה שלהם וכו',
ורוצים להגיע למדרגות הצדיקים,
על ידי ההתנהגות של הרשעים.

חובת הלבבות שה"פ פ"ב (לב טוב)

העלון הזה מוקדש לעילוי נשמתה הטהורה
של הרבנית טובא בת הרב חיים אליהו ע"ה שנלב"ע ב"א סיון תשע"ג